

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/846/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814213244
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814213244.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobcu Z., zastúpeného C. proti žalovaným 1/ F., 2/ Q., obaja zastúpení Q., do 30.06.2016 za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Y., zastúpeného Y., o zaplatenie 8.597,71 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 02. júla 2015, č.k. 11C/138/2014-115, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaní 1/, 2/ a Y. **m a j ú n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa proti žalovaným 1/, 2/ domáhal zaplatenia istiny 8.597,71 Eur s úrokom z omeškania z jednotlivých splátok za obdobie od 21.07.2010 do 24.06.2014 vo výške 2.438,67 Eur, ročného úroku z omeškania 10 % zo sumy 8.597,71 Eur od 25.06.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania s tým, že po čiastočnom späťvzatí žaloby o sumu 1.200 Eur sa domáhal zaplatenia sumy 7.397,71 Eur s prísl., keď vo zvyšnej časti bolo konanie zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.05.2006 poskytla B. žalovanej 1/ účelový úver vo výške 300.000,- Sk s úrokovou sadzbou ročne vo výške 10 %. Výška splátky činila 4.034,- Sk (prvá splátka od 20.06.2006), počet splátok bol 120, splatnosť každej splátky mesačne k 20-temu dňu v kalendárnom mesiaci a konečná splatnosť úveru dňa 20.05.2016. Ročná percentuálna miera nákladov bola 5,03 %. Dohodou o ručení zo dňa 26.05.2006 B. zabezpečila ručenie úveru ručiteľom - žalovaným 2/. B. ako postupca postúpila Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2011 pohľadávku voči žalovaným žalobcovi so všetkými právami, ktoré sú spojené s postupovanými pohľadávkami a za podmienok uvedených v tejto zmluve s tým, že bol uvedený počet dní omeškania 1369. B. oznámila žalovaným 1/, 2/ postúpenie pohľadávky písomným podaním zo dňa 27.12.2011. Žalobca vyzval žalovanú 1/ listom zo dňa 24.01.2012 na úhradu pohľadávky a vyzval ju k splateniu úveru najneskôr do 03.02.2012. V tom čase pohľadávka predstavovala 15.522,51 Eur. Pokusom o zmier zo dňa 17.06.2014 žalobca vyzval oboch žalovaných na zaplatenie sumy 14.619,39 Eur najneskôr do 20.06.2014. Žalovanej 1/ bol pokus o zmier zasielaný na adresu V. H. XXX a žalovanému 2/ na adresu K.. Z obsahu spisu nie je zrejmé, či právny predchodca žalobcu, resp. žalobca písomnosti doručované žalovaným doručoval kvalifikovaným spôsobom, nakoľko nie je možné zistiť, či uvedené listiny žalovaní prevzali.

Súd prvej inštancie sa najskôr zaoberal otázkou, či žalobca je aktívne legitimovaný na podanie tejto žaloby. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca nadobudol pohľadávku od pôvodného veriteľa B. na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.12.2011. Svoje právo odvodzuje od zmluvy, ktorú uzatvorila žalovaná 1/ s pôvodným veriteľom B.,

ktorá je bankou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. - o bankách. Túto pohľadávku žalobca voči žalovanej 1/ mal získať na základe vyššie uvedenej Zmluvy o postúpení pohľadávok. Súd prvej inštancie zdôraznil, že B. ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky žalovanej 1/ na inú osobu sa musí riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákona aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. - o bankách, ktoré umožňuje banke postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke, avšak po splnení všetkých podmienok. Predpokladom je, aby klient s plnením tejto pohľadávky bol v omeškaní aspoň 90 dní a zároveň, aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak nie sú tieto predpoklady splnené, pohľadávku banka nemôže postúpiť, a ak to aj urobí, potom odstúpenie je v rozpore so zákonom, a teda je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákona. Je síce pravdou, že žalobca pohľadávku získal na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky, ale v konaní nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanej 1/ v čase jej postúpenia bola spôsobilá na postúpenie v zmysle už citovaného § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., preto nie je možné považovať toto postúpenie pohľadávky za platné. Hoci bola pohľadávka postúpená na žalobcu, táto nebola postúpená platne. Žalobca v priebehu konania neprodukoval žiaden dôkaz a tento nepredložil po splnení povinnosti vyplývajúcej z § 92 ods. 8 citovaného zákona, t. j. nedodržiaval písomnú formu výzvy postupcu adresovanej klientovi, že je v omeškaní a následne dodržanie 90-dňovej lehoty pred postúpením pohľadávky tretej osoby. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca vyzval k úhrade žalovanú 1/ a vyhlásil mimoriadnu splatnosť dňa 24.01.2012, teda po neplatnom postúpení pohľadávky na žalobcu. Na základe vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie dospel k právnomu záveru, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky na žalobcu, a teda toto postúpenie je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákona, a teda žalobca nenadobudol pohľadávku voči žalovanej 1/. Súd prvej inštancie posúdil právny vzťah medzi účastníkmi konania založený Zmluvou o úvere zo dňa 26.05.2006 s poukazom na ustanovenie § 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. - o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy považoval za spotrebiteľskú zmluvu bez ohľadu na to, či táto zmluva bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka a bez ohľadu na povahu účastníkov. Súd prvej inštancie aplikoval na tento právny vzťah spotrebiteľské právo, pretože jednoznačne z obsahu tejto zmluvy vyplýva, že žalovaná 1/ pri uzatváraní tejto zmluvy bola spotrebiteľom. Zmluva je teda zmluvou spotrebiteľskou podľa zákona č. 258/2001 Z. z. - o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších zmien a doplnkov, na ktorú sa subsidiárne použil Občiansky zákon a v ňom uvedené ustanovenia o premlčaní. K trovám konania súd prvej inštancie uviedol, že žalovaní boli v konaní úspešní, preto im priznal trovy konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v sume 1.013,36 Eur. Tieto predstavujú trovy právneho zastúpenia pre žalovanú 1/ a žalovaného 2/. Vo veci boli vykonané 2 úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava vecí a účasť na pojednávaní dňa 02.07.2015) po 253,94 Eur; 2 x režijný paušál po 8,39 Eur; tieto trovy sú pre žalovanú 1/; pre žalovaného 2/ (prevzatie a príprava vecí, zastúpenie na pojednávaní dňa 02.07.2015) po 126,97 Eur; 2 x režijný paušál po 8,39 Eur; náhrada za stratu času dňa 02.07.2015 (10 x 1 hod. á 13,40 Eur), t. j. 134 Eur, cestovné účasť na pojednávaní A. - W. a späť dňa 02.07.2015 360 km, cena diesel 1,343 Eur/liter; náhrada za používanie motorového vozidla dňa 02.07.2015 (368 km x 0,153/km bez DPH podľa Opatrenia MPSVaR č. 181/2008 Z. z.) 56,30 Eur. Právny zástupca žalovaných si účtoval pre žalovaného 2/ polovicu odmeny za službu právnej pomoci, nakoľko zastupoval dvoch žalovaných. Vedľajší účastník bol v konaní úspešný, preto mu súd prvej inštancie priznal trovy konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v sume 795,38 Eur. Tieto pozostávajú z trov právneho zastúpenia, vo veci boli vykonané 2 právne úkony (prevzatie a príprava, vyjadrenie vo veci) po 253,94 Eur + 2 x režijný paušál po 8,39 Eur, trovy platia pre žalovanú 1/ a pre žalovaného 2/ sa kráti odmena o 50 %, t. j. zo 524,66 Eur súd prvej inštancie priznáva 270,72 Eur, trovy činia celkom 795,38 Eur.

2. Proti výrokom tohto rozsudku o zamietnutí žaloby (výrok I.) a o trovách vedľajšieho účastníka (výrok III.) podal včas odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie, prípadne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, ak napriek predloženým oznámeniam o postúpení pohľadávky skúmal ako prejudiciálnu otázku platnosť zmluvy o postúpení. Uviedol, že v konaní predložil relevantné oznámenia postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky spolu s podaciami hárkami preukazujúcimi ich odoslanie, ktoré bez ďalšieho zakladajú aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník sa v takom prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ani jej neexistencie. K tomu žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 210/01 a uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp.

zn. 9Co/133/2013. Žalobca zastával názor, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky, uvedené v predmetnom ustanovení, podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Táto norma nezakladá občianskoprávnú povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, ale administratívnu zodpovednosť postihnuteľnú Národnou bankou Slovenska. Doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Dôvodil, že oznámenie postupcu žalovanej o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom preukazuje odoslanie tejto písomnosti žalovanej, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť bez ďalšieho z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Ďalej uviedol, že ku dňu postúpenia pohľadávky bola žalovaná 1/ v omeškaní 1369 dní, a je preto nepochybné, že omeškanie s plnením peňažného dlhu v danej veci trvalo viac ako rok, preto jeho právny predchodca konal v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách aj vtedy, ak by písomnú výzvu žalovanej 1/ nezaslal. K aplikácii Občianskeho zákonníka uviedol, že napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, zmluva o úvere je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom, preto bolo potrebné v otázke premlčania aplikovať Obchodný zákonník. Zdôraznil, že predmetná úverová zmluva bola uzavretá dňa 26.05.2006, a preto nie je možné aplikovať ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka účinné od 01.01.2008. Na podporu tejto svojej argumentácie žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7MCdo/9/2014, 2M Cdo3/2011, 6 M Cdo 4/2012 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trnave, Krajského súdu v Žiline, Krajského súdu v Prešove. Nesúhlasil s priznaním trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi z dôvodu, že neboli účelne vynaložené. Uviedol, že združenie na ochranu spotrebiteľa vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov právneho zastúpenia. Je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Bez akýchkoľvek vedomostí o predmete a stave konania nie je možné pripraviť sa na zastupovanie v tej-ktorej veci, a teda naplniť podstatu úkonu - príprava a prevzatie právneho zastúpenia. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, naopak, dochádza k zneužívaniu inštitútu ochrany spotrebiteľa a právnej úpravy trov konania, preto je na mieste aplikácia § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca má za to, že úmyslom zákonodarcu pri umožnení vstupu právnickej osoby ako vedľajšieho účastníka do konania bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne a personálne vybavené a odborne kompetentné. Preto žalobca považuje právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové a neehospodárne. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7 M Cdo 15/2014 a sp. zn. 6 MCdo 5/2013, podľa ktorého trovy vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní vyhotovených advokátov mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej-ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne uplatnenie, alebo bránenie práva na súde.

3. Žalovaní 1/, 2/ a vedľajší účastník na strane žalovaných (do 30.06.2016) Y. k podanému odvolaniu podali zhodné vyjadrenia, v ktorých uviedli, že navrhujú, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal im náhradu trov odvolacieho konania. Zdôraznili, že žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu, preto právne posúdenie súdom prvej inštancie - aplikáciu ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách považovali v súlade s právnym poriadkom. Zdôraznili, že zmluva, uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou zo dňa 26.05.2006, je svojou povahou bankovou zmluvou, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou a dopadajú na ňu ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil nedodržanie podmienok postúpenia pohľadávky, keďže žalobca nepreukázal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Nakoľko postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, nepreukázal, že banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so zaplatením svojho záväzku aspoň

90 dní, pričom nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej legitímácie postupníka, v danej veci žalobcu. Žalobca si tak v tomto konaní uplatňuje pohľadávku, ktorá na neho nebola platne postúpená, nakoľko do vydania uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, nepredložil žiaden dôkaz o splnení povinnosti vyplývajúcej z citovaného zákonného ustanovenia, t. j. nedodržanie písomnej formy výzvy postupcu adresovanej klientovi, že je v omeškaní a následne dodržanie 90-dňovej lehoty pred postúpením pohľadávky tretej osobe (rozpor s § 39 až § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalobca tak nedisponuje aktívnou legitímáciou v konaní. Poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Nitra, Okresného súdu Banská Bystrica, Okresného súdu Galanta, Okresného súdu Považská Bystrica, Okresného súdu Prešov, Okresného súdu Žiar nad Hronom, Okresného súdu Partizánske. Nepredložením dôkazov o odoslaní výzvy v zmysle citovaného zákonného ustanovenia žalobca neunesol dôkazné bremeno z plnenia si povinnosti, postúpenie pohľadávky uplatnenej návrhom je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. K odvolacím námietkam žalobcu poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 483/2001 Z. z., z ktorej vyplýva, že hlavným účelom § 92 citovaného zákona bolo nielen prelomenie bankového tajomstva, ale aj úprava možnosti použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.

Na tomto mieste však zákon navyše stanovil podmienky, za akých je možné postúpiť bankovú pohľadávku a jednou z tých je zaslanie písomnej výzvy klientovi, ktorých nesplnenie má za následok neplatné postúpenie pohľadávky v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vyslovili záver, že banka v zmysle citovaného zákonného ustanovenia môže postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu nesplácanému dlhu a nie dlhu, ktorý nie je ešte splatný, ktorý záver jednoznačne vyplýva ako z dôvodovej správy k tomuto zákonu, ako aj z gramatického výkladu k uvedenému ustanoveniu. Poukázali na to, že banka má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, pre ktorý postup je však nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky. Toto oprávnenie žalobca nemá, keďže nemá bankovú licenciu. Poukázal na podporu svojho záveru na rozsudok Okresného súdu Prešov a závery Krajského súdu Bratislava, Krajského súdu Prešov. K trovám konania vedľajšieho účastníka (do 30.06.2016) navrhli rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť, nakoľko jeho úkony boli účelné a hospodárne. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 457/2014, uznesenia Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Trnave, Krajského súdu v Trenčíne.

4. Žalobca k odvolaniu vedľajšieho účastníka (do 30.06.2016) uviedol, že na svojom odvolaní trvá a žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jeho žalobe vyhovie, resp. rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

5. Zástupca Y. k vyjadreniu žalobcu navrhlo, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. Zdôraznil, že nepredložením dôkazu o odoslaní výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách žalobca neunesol dôkazné bremeno z plnenia tejto povinnosti a nepreukázal, že jeho právny predchodca (banka) zaslal žalovanému výzvu pred postúpením pohľadávky, preto súd prvej inštancie dospel k správnej závere, že neboli dodržané podmienky postúpenia pohľadávky, keďže žalobca dôkaz, preukazujúci odoslanie výzvy, ani neoznačil, ani nepreukázal. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že právny predchodca žalobcu (banka) nevyhlásil pred postúpením pohľadávky mimoriadnu splatnosť úveru, resp. ak ju vyhlásil, tak v rozpore so zákonom (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Poukazoval na rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach. Zdôraznil, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby v danej veci a súd prvej inštancie správne posúdil, keď vyhodnotil postúpenie pohľadávky za neplatné z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky.

6. Po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie a podaní odvolania žalobcom došlo k zmene právnej úpravy sporového konania, keď dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.). V prechodných ustanoveniach (§ 470 ods. 1, ods. 2) CSP stanovil, že ak neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, avšak s tým, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. V zmysle tohto ustanovenia odvolací súd posudzoval včasnosť a dôvodnosť odvolania podľa ustanovení O.s.p. účinných v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie (pokiaľ ide o vecný obsah

odvolania vo veci samej, posudzovanie vecnej legitímácie strán sporu sa novou procesnou úpravou nezmenilo). Procesne postupoval odvolací súd už podľa nových procesných ustanovení CSP.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo veci samej potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktorého dôvody sú správne (§ 387 ods. 2 CSP) a dopĺňa nasledujúce:

8. Súd prvej inštancie založil svoje zamietavé rozhodnutie na závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal platné postúpenie pohľadávky voči žalovaným z pôvodného veriteľa - B. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nepreukázal, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomne vyzval žalovaných na splnenie peňažného záväzku titulom poskytnutého úveru, preto považoval zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2011 v časti postúpenia pohľadávky voči žalovaným 1/ a 2/ za absolútne neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

9. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Preto nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi; je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky. To však platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda presnejšie vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o postúpení pohľadávky na jednej strane a dlžníkom na strane druhej, nie vo vzťahu k súdu. Súdna prax sa už odklonila od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 210/01, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Obo 49/2008 zo dňa 14.05.2008, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Cdo 76/2007 zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodit', že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

10. Pre potreby ďalšej argumentácie považuje odvolací súd za potrebné na tomto mieste citovať § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“): „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku, zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku, postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.“

11. Citované ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ako to uvádza žalobca v odvolaní, ale stanovuje podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.). Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia („...môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku... postúpiť“), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie „Ochrana klientov a bankové tajomstvo“. Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky, uvedené v tomto ustanovení, splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon by bol absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex officio. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda, či postúpenie pohľadávky bolo platné.

12. Odvolací súd konštatuje, že nebol daný odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. (od 01.07.2016 odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP). Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis, resp. keď na zistený skutkový stav síce aplikuje správny predpis, ale tento nesprávne interpretuje. V prejednávanej veci súd prvej inštancie aplikoval a interpretoval ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách správne. Správne vyvodil, že postup právneho predchodcu žalobcu - banky pred postúpením pohľadávky na žalobcu nebol v súlade s citovaným ustanovením (nebolo preukázané, že banka pred postúpením pohľadávky písomne vyzvala žalovaných na splnenie ich záväzku a výzvu im doručila).

13. Žalobca nepredložil súdu výzvu svojho právneho predchodcu adresovanú žalovaným na splnenie ich záväzku a bez predloženia výzvy nebolo možné posúdiť, či išlo o kvalifikovanú výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, či a na aké adresy bola odoslaná, teda, či možno prípadne uplatniť fikciu doručenia podľa všeobecných obchodných podmienok banky a podobne. Za takejto dôkaznej situácie súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o vyhotovení a odoslaní výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách zo strany jeho právneho predchodcu, a preto postúpenie pohľadávky voči žalovaným na žalobcu nebolo v súlade s citovaným zákonným ustanovením, čoho právnym následkom je neplatnosť postúpenia pre jeho rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Žalobca teda nepreukázal, že vstúpil do práv pôvodného veriteľa - banky, nemá preto aktívnu vecnú legitímáciu uplatňovať v súdnom konaní právo na plnenie zo záväzkovo-právneho vzťahu založeného zmluvou o úvere zo dňa 26.05.2006, ktorú uzavrela žalovaná 1/ so B. - právny predchodcom žalobcu.

14. K tvrdeniu žalobcu, že omeškanie žalovaných trvalo viac ako rok a v takom prípade by jeho právny predchodca konal v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách, aj keby písomnú výzvu žalovaným nezasielal, odvolací súd uvádza, že z citovaného ustanovenia takýto záver nemožno vyvodiť. Dovetok v znení „to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok“, je pripojený k druhej vete citovaného ustanovenia (za bodkočiarkou), teda zjavne sa vzťahuje len na túto druhú vetu - jej časť pred bodkočiarkou. Táto veta ustanovuje, že banka nemôže postúpiť pohľadávku inej osobe bez súhlasu klienta, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to (t. j. že banka nemôže postúpiť pohľadávku, ak klient už uhradil omeškaný peňažný záväzok) neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok (zákonodarcu tu rozlišuje medzi pohľadávkou a omeškaným peňažným záväzkom). Ak by časť druhej vety, začínajúca sa slovami „to neplatí, ak ...“ mala predstavovať výnimku aj z prvej vety (teda z prvej aj z druhej vety), muselo by to v nej byť výslovne vyjadrené, resp. by legislatívno-technicky musela tvoriť samostatný odsek s výslovným uvedením, ku ktorým ustanoveniam sa (táto výnimka) vzťahuje.

15. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku (výrok I.) ako vecne správny potvrdil.

16. K trovám vedľajšieho účastníka (výrok III.) odvolací súd uvádza, že v civilnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok konania alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. So zavedením inštitútu vedľajšieho účastníka, vystupujúceho na podporu účastníka - spotrebiteľa (ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p.), nedošlo k žiadnej takej zmene ustanovení O.s.p. o náhrade trov konania (§ 142 až § 150 O.s.p.), ktorá by reagovala na nový inštitút. Súčasne ani samotná právna úprava uvedeného inštitútu problematiku náhrady trov konania neupravuje. Nie je tak daný žiaden zákonný podklad pre zmenu ustálenej súdnej praxe z obdobia pred zavedením vedľajšieho účastníctva podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p., ktorá priznávala náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi. Právo na náhradu trov konania, ako aj povinnosť nahradiť trovy konania, vyplýva z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., v zmysle ktorého má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, koná však iba sám za seba. Pokiaľ teda O.s.p. nevyhradil práva a povinnosti v konaní iba niektorému z účastníkov, teda výslovne žalobcovi (napr. dispozícia s návrhom) alebo žalovanému (napr. súhlas so späťvzatím), je potrebné všetky ostatné práva a povinnosti, dané Občianskym súdnym poriadkom všeobecne účastníkovi konania, považovať aj za práva a povinnosti vedľajšieho účastníka. Pretože ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p., aplikované aj v danom prípade, neviaže právo na náhradu trov konania výslovne na žalovaného, ale vo všeobecnosti na účastníka, zakladá uvedené ustanovenie povinnosť, ako aj právo na náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. aj vedľajšiemu účastníkovi v zmysle zásad zodpovednosti za výsledok konania, prípadne za zavinenie alebo za náhodu. Z uvedeného vyplýva, že vedľajší účastník, hoci v konaní zostáva treťou osobou, má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na stranu ktorého vstúpil podľa § 93 ods. 4 O.s.p., a preto pre prípad úspechu ním podporovaného účastníka v súdnom konaní má rovnako ako úspešný účastník právo na náhradu trov konania. Správne preto súd prvej inštancie priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p.

17. Pokiaľ žalobca namietal, že trovy konania v prípade, ak sa vedľajší účastník nechá zastúpiť advokátom, nemožno považovať za účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva, odvolací súd poukazuje na článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Tak ako žalobca, tak aj každý iný účastník súdneho konania, má právo nechať sa zastúpiť právnym zástupcom, pričom toto právo, garantované Ústavou, môže využiť za podmienok, ktoré v danom prípade bližšie upravoval Občiansky súdny poriadok (§ 18, § 24, § 25 ods. 1, § 93 ods. 4 O.s.p.). Nejde o zneužitie inštitútu ochrany spotrebiteľa, keď sa vedľajší účastník nechá zastúpiť advokátom. V ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p. zákonodarca zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Skutočnosť, že účastník konania je (alebo by mal byť) sám dostatočne právne kvalifikovaný (napríklad má právnické vzdelanie alebo zamestnáva právnikov), nie je dôvodom na to, aby sa takémuto účastníkovi nepriznali trovy právneho zastúpenia. Obdobne skutočnosť, že predmetom činnosti vedľajšieho účastníka je ochrana práv spotrebiteľov, a teda by mal byť dostatočne odborne a personálne vybavený na realizáciu tejto činnosti, sama osebe neznamená, že takýto subjekt nemá právo na právne zastúpenie. Ani Občiansky súdny poriadok a ani zákon o ochrane spotrebiteľa nevyklúčujú a ani neobmedzujú vyššie uvedené ústavné právo relevantných subjektov v procesnom postavení vedľajšieho účastníka nechať sa zastúpiť právnym zástupcom. S právom na právne zastúpenie je nerozlučne spojené aj právo na náhradu trov právneho zastúpenia v prípade procesného úspechu daného účastníka (resp. vedľajšieho účastníka) za predpokladu, že išlo o trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Teda trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nie je možné považovať za neúčelné len preto, že vedľajší účastník mohol hájiť práva žalovaného spotrebiteľa sám, bez advokáta. Pokiaľ žalobca v odvolaní navrhol aplikovať ustanovenie § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, neuviedol, v čom vidí dôvody hodné osobitného zreteľa (okrem argumentu údajného zneužitia práva, s ktorým sa odvolací súd vysporiadal vyššie), a ani odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 150 ods. 1 O.s.p. (resp. § 257 CSP).

18. K námietke neúčelnosti trov konania, vynaložených vedľajším účastníkom v tomto súdnom konaní, odvolací súd konštatuje, že vedľajší účastník vstúpil do konania podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 10.11.2014 a dňa 23.06.2015 doručil súdu prvej inštancie vyjadrenie k žalobe, v ktorom uviedol, že ide o spotrebiteľský spor, vzniesol námietku premlčania uplatneného práva a súčasne namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu s poukazom na ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že sa zaoberal dôvodnosťou a účelnosťou jednotlivých úkonov právnej služby. Prirodzene, niektoré formulácie sa vo vyjadreniach vedľajšieho účastníka, podávaných vo viacerých veciach, opakujú, je to však spôsobené tým, že takisto rovnaká je v týchto veciach právna argumentácia žalobcu a opakujú sa aj samotné zmluvné podmienky v zmluvách uzatváraných právnym predchodcom žalobcu. Odvolací súd konštatuje, že podanie vedľajšieho účastníka, doručené súdu prvej inštancie dňa 23.06.2015, nebolo iba všeobecným vyjadrením, ale bolo vecné, obsahovalo konkrétne vyjadrenia, vzťahujúce sa na predmet daného konania (najmä námietku nedostatku aktívnej legitímácie) a konkrétnu právnu argumentáciu. Je tak nesporné (na rozdiel od skutkového stavu konštatovaného v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 MCdo 5/2013, ktoré citoval [] v odvolaní žalobca), že vedľajší účastník na strane žalovaných vyvinul aktivitu v záujme „pomoci v spore“ účastníkom, na strane ktorých v konaní vystupoval, teda nemožno hovoriť o neúčelnom úkone, resp. neúčelne vynaložených troch. Trovy vedľajšieho účastníka, spočívajúce v troch právneho zastúpenia - odmene právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za dva úkony právnej služby, a to (1.) prevzatie a príprava právneho zastúpenia, (2.) vyjadrenie k žalobe vrátane režijných paušálov v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. preto nie je možné považovať za neúčelne vynaložené.

19. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok v časti o troch vedľajšieho účastníka ako vecne správne potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaní 1/, 2/ a Y. (do 30.06.2016 vedľajší účastník [] na strane žalovanej) majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

22. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyselne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).